

Från upptäckt till diagnos

Av Gunilla Carlsson Kendall

1. Svårigheterna uppmärksammas. Oftast sker detta i ett sammanhang där barnet inte klarar att uppfylla de förväntningar som finns eller där barnets sätt att fungera är mycket annorlunda mot hur de flesta barn beter sig. Ofta är det i mötet med en organiserad verksamhet som förskola eller skola som barnets fungerande uppmärksammas.
2. Första insatsen är alltid att pröva att anpassa verksamheten/kraven efter barnets behov.
3. Om svårigheterna kvarstår och väcker oro kan nästa steg vara kontakt med elevhälsopersonal.
4. Med konsultation och handledning till pedagogerna kan elevhälsoteamet arbeta parallellt – undervisningen fortgår samtidigt som individuell kontakt hålls med barnet/eleven och föräldrarna för att planera en utredning. Detta är mycket viktigt då de problem som finns visserligen kan bli lättare att förstå, men inte avhjälps, med utredningar.
5. När en utredning genomförs på skolan är det viktigt att det görs en pedagogisk utredning parallellt med, eller före, psykologutredningen.
6. Utredningarna kan mynna ut i rekommendationer, beroende på resultatet.
 - Visar bedömningen en utvecklingsstörning skall utredningen kompletteras med en medicinsk bedömning och i vissa fall med en social bedömning. Familjen informeras om och remitteras till habiliteringscenter, om de så önskar. Vårdnadshavarna kan också ansöka om särskola och den ansökan skall behandlas av kommunens särskolesamordnare eller grupp.
 - Finns det misstanke om neuropsykiatriska svårigheter remitterar skolhälsovården till det aktuella teamet. Då skickas psykologens bedömning samt den pedagogiska kartläggningen med till teamet.
 - Finns misstankar om dyslexi eller dyskalkyli, är det oftast logopederna som utreder dessa frågor, även om en del psykologer specialutbildat sig för att kunna göra det.
 - Är resultatet att eleven har generella svårigheter med teoretiskt tänkande, men inte i sådan utsträckning att någon diagnos kan förklara svårigheterna, behöver psykologen ändå förklara varför det blir stora problem i lärosituationen.
7. Undervisningen fortsätter på skolan, oavsett om remiss skickats eller ej.

8. När utredningarna en är klara är det viktigt att kommunicera resultatet till de som berörs av det. Det är förstås föräldrar och eleven själv men också skolans personal.

Elevhälsoteamets medlemmar har sekretess gentemot skolans personal men sekretessen hävs lättast och bäst genom att helt enkelt fråga vårdnadshavaren om de tycker att det är ok att berätta. Är rektor chef för elevhälsoteamets medarbetare har han/hon rätt att få tillgång till resultaten. För bästa samarbete med vårdnadshavaren är det viktigt att man är tydlig med vad som gäller innan man går in i utredningsarbetet.

Har utredningen genomförts inom Landstingets utredningsverksamheter är det deras ansvar att hänvisa familjen vidare för behandling eller stödverksamhet. Däremot är barnets skolgång alltid kommunens ansvar. Skolhälsovården är den instans som kommer att ta emot remissvaret men rektor är den som har yttersta ansvaret för elevens skolgång.